

Utsökningens Balk.

1. Cap.

Om Konungens Besalningshafwande, och the
betiente, som under honom lyda.

1. §. Konungens Besalningshafwande skal alla utsökningens mål med flit och omsorg förlita, och ingen, rik eller fattig, i sin rätt uppehålla, eller hielplös lemina.

I Stockholm besöjer Överställhållaren exekutionsverket derafades, så i kriminelle som civile mål. R. Instr. d. 25 Aug. 1791. §. 19.

I affeende på personer under hovstaten utstavar Riksmarskalken exekutionsrätten.

Märtreg. Proc. för Övre och Nedre Borg-R. d. 16 Dec. 1687. §. 2.

Wid rikets akademier kan såväl Rektor som Konfessorium resolvera till utmäntning hos dem, som lyda under akademiens jurisdition.

R. Br. d. 4 Nov. 1741, och 10 Febr. 1758.

2. §. Ej må Konungens Besalningshafwande befatta sig med thet, som Domareembetet tillhörer; hafwe dock mact at tilse, thet Lag och Mått wid Underrätterna tilbörliga slipad warder. Finner han annorlunda fædt vara, gifwe Hofrädden thet tillkänna. Ej inäge och Domare befatta sig med utmäntning, utan i the mål, ther färskilda städgar thet tillåta, och i brettmål, som ej under högre Rätt slutas.

3. §. Ingen betient, som under Konungens Besalningshafwande lyder, drifte sig at göra någon utsökning, ther han ej hafwer sin Förman's besalning; men å dom, som vunnit laga krafft, "ther wärdet ej sliger öfwer femtio daler", inäge Borgmästare och Råd utmäntning göra, så och Kronofogde å landet, "ther wärdet ej gär öfwer tiug daler." Borgmästare och Råd, åfvensom Kronofogde, åga meddela werkställighet å laga kraftvunne domar och utslag, när de angå penningar till bestämd summa, eller lösbren till visst antal och bestämmhet.

R. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 8.

Kärrners-Rätterna i Stockholm åga werkställa sina egne laga kraftvunne utslag, då summan ej översträger 30 daler.

R. Reg. d. 6 Juli 1720. §. 2.

Kärrners-

Kärrners-Rätten i Götheborg får werkställa sina egna utslag, då summan ej översträger 50 daler.

R. Br. d. 21 Juli 1720.

4. §. Hvar som griper Konungens Besalningshafwande i embetet, och sels Pantar något til sig; warde genast skild wid thet han tilgripit hafwer; och sedan fälle honom Domaren at böta tiug daler, och rätta stadan up. Ordar han ej böta; plichte som i 10. Cap. i thenna Balk sägs.

Midd. och Adeln s. selsche genom 2me nämndemän utpana utlyder hos sina frälsesbönder, hvilka dock äga rätt att söka återwinning.

Midd. och Ad. Priv. d. 16 Oct. 1723. §. 18.

Det af frälse-jordgäre utpanade kan ej förfallas annorlunda än, efter gäldenarens hörande, genom åtgärd af wederbörande exekutorer, hvilka om handräckning skola anmodas sist inom 14 dagar efter sepesteru.

R. Kung. d. 6 April 1810.

5. §. Dierfwoes någor missfirma Konungens Besalningshafwande i hans embete, med ord, skrifter, eller åthörder; warde therföre dömd af Rätten i then ort, ther brottet fædt. År brottet groft; så skal han i Hofrädden anklagas och dömas. Missfirmär någor Konungens Besalningshafwande i Stockholm; gänge thermed, som färskilt städgadt är.

Överställhållare-Embetet i Stockholm, och Konungens Besalningshafwande i allmänhet, finna, då de warda missfirma, selske ådömma böter från 5 till 50 daler. Fordras bevis till den brottsliges öfvertygande, då shall han i Hof-Rätten anklagas och dömmas.

R. Förordn. d. 12 Nov. 1736, och R. Kung. d. 7 Febr. 1791.

6. §. Brukar någor, in för Konungens Besalningshafwande, ohöfliga eller hänsika ord emot sin wederpart, eller gör oslid, eller brister ut i swordom; hafwe Konungens Besalningshafwande mact, at fälla honom til böter, högst tio daler.

7. §. The, som af Konungens Besalningshafwande i bud och ärender brukas, skola vara edsworne och beskedelige. Öfverskrida the, af selslagen myndighet, eller eftersätta thet, som them i hvarje mål befakt är, eller för weld och winning någen sak lindra; äge så Konungens Besalningshafwande mact, at them med ord och warning näpja, eller i böter af them taga två eller tre månaders lön til nästa fattighus, eller of, ther brottet svårare är, thet hos Rätten angiswa. Huru then

osörätt straffas skäl, som them i embetet med ord eller giering sker, eller then the någon annan göra, therom följs i Missgiernings Balken.

8. §. "Nu kan så hända, at then, som utsökningen binde, eller i werket ställa bör, får under sig någon del af thet, som utmäält är: gifree han thet strax åter, och böte så mycket thertil, eller miste sin tienst, alt som Domaren pröswar "brottet vara."

Denna § har till all frost och verkau upphört. Och kommer i fället att tillämpas

R. Förordn. d. 29 Nov. 1823. (vid 45 Cap. 2. §. M. B.)

9. §. Konungens Befalningshafwande bud i embetes ärende bör hvor och en lyda; och äge han macht, ther han förl sinner, at lägga wite före; eller låta then, som tressas, til sig hemta; eller förbiuda at resa från orten. Nefer han äntå bort; warde hemtad åter, och böte tungu daler. I thesa och andra thylka fall, räcke then ene Konungens Befalningshafwande then andra handen: gör han thet ej; stände ther före til ansvar.

2. Cap.

Huru försaras skäl, då utmäätning sökes.

1. §. Hos Konungens Befalningshafwande må man föreställa sitt ärende munteliga, eller genom en fort skrift: och lägge Konungens Befalningshafwande then, som sökes, wiß dag "och wite" före, at ther å swara. Ej måge sedan flere skrifter växlas, ther Konungens Befalningshafwande ej finner nödigt, at fordra widare uplyśning i faken.

De citerade orden "och wite" ha ur lagtexten utgått genom

R. Förordn. d. 29 Nov. 1823.

I utsökningsmål, der fråga är om fordringsanspråk, som härsleder sig från inrop af varor på essentlig auktion och är grundadt på ordentligen fördt auktionsprotokoll, äge Konungens Befalningshafwande makt förständiga wederbörande under-exekutor, att, i händelse galdenären, då föländens väldende, enligt hvad i 2 kapitlet 1 § Utsökningens Balken sägs, warde honom delgjivet, icke bestrider riktigheten af krafvet eller deremot något inwänder, intaga beloppet jemte af

Konungens Befalningshafwande bestämb ränta och kostnadserfättning, samt föländen detta tillhandahålla; dock att utmäätning, enligt så bekräftadt beslut, ej må werkställas, innan utmäätungs-förättaren tagit skriftligt bevis, det galdenär emot krafvet ej gör inwändning, antingen af galdenären sjelf eller, derest han ej är skrifkunnig eller ej will beviset meddela, af två oläslige män; ävensom ett sådant behandlingsfält icke i något fall, och således ej eller i den händelse att galdenär emot krafvet gör inwändning och målet förtj kommer att föriga på sätt ejest är i allmänhet förestrikt, må för galdenär medföra någon blad kostnad utöfwer den, som skolat uppstå, derest ejwan berörde utmäätnings-resolution icke warit gifven.

R. Förordn. d. 10 Juni 1841.

2. §. Ställer ej then, som sökes, then fordrande til frids inom förelagd dag, eller möter med swar; "ware til wiß"tet förfallen, och sätte Konungens Befalningshafwande honom annan dag före, med större wite, och låte then fökannde honom å nyo få therom fungsap. Kommer han äntå ej "med swar in;" nitte then föländen sin rätt, efter the skäl han upptgr. Att then, som uteblef, thermed misnögd, och menar sig vara förnär skedt; stände honom fritt, sedan then, som vunnit, honom utslaget fungjordt, at wifa sina skäl i Hofrätten, inom then tid, som i 9. Cap. 1. §. sägs, och ther sakna återwinna; doch gänge utmäätningen ej thes mindre för sig, och warde godset i taka händer satt, thet then fordrande mot full borgen lyfta må.

Den med citat. tekni utmärkta widlystigare procesen har ur lagtexten utgått genom

R. Förordn. d. 29 Nov. 1823.
Gemför R. Förordn. d. 10 Juni 1841. (vid nästfreg. 5.)

3. §. I alla the fall, ther then, som sökes, håller sig undan, och witna the thet, som Konungens Befalningshafwandes bud honom fungjöra skulle; låte då Konungens Befalningshafwande skriftelig fungjörelse fästa på hans dör, och förfare sedan så med faken, som han munteliga tilsagd wore.

4. §. Kommer then in som sökes, och nekar ej til thet, som fordras af honom, men beglärer uppföf; då må thet honom lemnas, efterthy som faken är til, och drögsmål tolakan, doch ej öfwer tre månader.

Besvär så ej af galdenär ansöras deröfver att han erhållit kortare betalningstid, än han åttundat.

R. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 6.

Ansänd med betalning af löpande flusdebref kan ej beviljas, då förbindelsen icke förlorat sin strängare kraft.

R. Förordn. d. 19 Maj 1756, och d. 31 Juli 1815.

Jemt för annmärkningarne vid 4 Cap. 4 §. d. B.

5. §. Nekar han til thet, som sökes; eller gier ther emot jaf; och pröfvar Konungens Besalningshafwande, at han ej hafwer stäl ther til: helpe då then sökande til sin rätt. År jäfwet sådant, at saken therigenom twiflig blifwer, skute then under Domaren; och tage då then sökande stemming å sin wederpart, inom natt och åhr therefter, eller ware all talan i thy mål qvitt. Ej må ren och ostridig fordran uppehållas för thet, som stridigt är.

Hjiver inwändningar hos Konungens Besalningshafwande i utsökningens mål, att det samma dit ej hörer eller att flere deri böra inkallas, må särskilt utslag gifwas, om det äktas. Ogillas inwändningen, och bör parten vidare swara, då är honom ej tillåtet att annorledes än på en gång med hufwudsaken öfwer inwändningen sig besvära.

R. Br. d. 5 Febr. 1752.

Hänsjutes saken under Domaren, äge Konungens Besalningshafwande, der så stäl är, tillika sätta så mycket af gäldenärens egendom i qvarstad, som emot det fördrade swara kan.

R. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 7.

6. §. Konungens Besalningshafwande ware syldig, at gifva skrifstiligt utslag med stölen thertil, och teckna ther under, inom hvad tid then, som thermed ej nøjes, får söka i Höferratten ändring, efter thy, som i 9. Cap. sägs. Konungens Besalningshafwande i Stockholm fungiöre genom anslag wid middagstimma, at thes utslag i saken skal gifwas ut nästa dag therefter, och på then dagen bör utslaget ställdt vara: han må dock strax söga sitt utslag munteliga, ther så tarfwas.

B. Cap.

Om utmätning & domar.

1. §. Hafwer man don't & annan, hheremot ej wädiadt är, eller återwinning i Rättegångs Balken tillåten; ware then, som tappadt hafwer, syldig, at inem then tid som i domen förelagd är, sin wederdeloman tilfrids ställa. Giör han thet ej; gänge domen utan uppehåll til utmätning. Då skal och

all bewislig och nödig kostnad ther å tillika uttagas, när then ej stiger öfwer femti jo daler: är then större; söke då Domaren. I alla andra utsökningens mål ware lag samma.

2. §. Nu finnes domen vara mörk; wise då Konungens Besalningshafwande parterna til Domaren, at söka ther å förklaring.

3. §. Dröjer Besalningshafwande, utan stälig orsak, at ställa domen i fullbordan; sware för all stada, som theraf tina kan.

Kronosogbarne å landet stola inom 3 månader, och Magistraterne i städerna, med undantag af Stockholm, inom 6 weckor från den dag, då de domen eller utslaget emottagit, hafvo verkställt icke allenoft utmätningen, utan of, em lös egendom är i mät tagen, des försäljning och afbetalningen till borgenären, em han sig anmäler. År fast egendom utmått, då fall, med iakttagande deraf att försä auktionen, em egendomen ligge på landet, minst två månader före auktionsförrättningen, men, om den är i stad belägen, minst en månad föreut, kungöres (jemså R. Förordn. d. 18 Dec. 1823. mom. 2. vid 5 Cap. 5 §. d. B.), försäljningen så skyndamt ske, att, der mer än en auktion blifwer af nöden, åhvun den andra må funne förliggå inom 6 månader å landet och 4 månader i stad, räknade från utslagets emottagande; och hålls sedan borgenärens andel af köpetillingen honom tillhanda sitt 14 dagar efter köpetillingen förfallotid, hvilken ej bör utfättas längre fram än en månad från försäljningsdagen. Vill någondera parten flaga öfwer utmätningen, ingifwo sin flagostrikt till Konungens Besalningshafwande inom 14 dagar, gäldenären från utmätningsdagen, och borgenären från delsändet af utmätningssinstrumentet; dock uppehålls ej derigenom utmätningssätgårdens fullbordan.

R. Förordn. d. 21 Mars 1835.

Ang. tiden, inom hvilken auktion å utmått lös egendom bör utfättas, se
R. Förordn. d. 18 Dec. 1823. mom. 3. (vid 5 Cap. 4 §. d. B.)

4. §. Viser then, som tappadt hafwer, och utmätning undergå bör, at han å högre ort flagadt öfwer domvillo, eller annan felachtighet; gänge domen änuå til fullbordan; doch så, at then, som vunnit, ställer borgen för thet, han efter domen lyfta eller tilträda får, eller warde thet satt i qvarstad, ther förbud emot utmätningen ej kommer.

Qvarstad äger icke rum i annat fall, än då den vinnande icke på härlyftning eller icke gitter ställa laga bergen.

R. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 5.

5. §. Hafwer någor wunnit hos twänne Underrätter, och warder theremot wäjdadt; niute änå utmätning, och ställe borgen för thet han om händer får, eller låte godset sättas i qvarstad. Hafwer man en Underrätts dom för sig, ther å utmätning följa bör, efter som i Rättegångs Balken sätts; ware lag samma. När godset så utmätit är, må thet sedan ej slingras, eller utom ägarens wilja föryttras, förr än safen i Hofrätten afbönd warder. Tappar han ther; gånge thet, som utmätit, eller i qvarstad satt är, åter, med thes ränta och afgäld.

6. §. Nu gitter ej then, som tappadt hafwer, gifwa ut, hwad dömdt är, innan safen för Hofrätten kommer; sätte ther full borgen före; gitter han ej eller thet; ställe til borgen för sig sief, eller træde i fängelse til safens utslag. Om utmätning i lagwadda safer, eller them, som under Konungens stärfådan komma, städgas widare i Rättegångs Balken.

7. §. Söker någor at hindra domens fullbordan, förthy at then lyder å flera, än honom attena; til äger hvor för sig rätt göra, som när är, och Konungens Besalningshafwande gifwe bref sitt, at then, som i annat Höfdingedöme bor, eller gods hafwer, må ther gälda. Lyder domen på alla för en, och en för alla; gånge med utmätning, som i 4. Cap. 12. §. sägs.

8. §. Liger then, som dom fullgiöra bör, reda pennningar eller lösbören, i thet Höfdingedöme, ther domen föll; hafwe then, som wunnit, måcht at ther söka betalning. Nu finnes ej annat än fast gods ther domen föll, o hafwer tien, som tappadt, sitt hemvist annorstades; til skal han sökas ther han bor. Ej må hans fasta gods, eller hwad ther til hörer, i mät gånga, så länge han gitter med reda pennningar eller lösbören gälda, som framdeles urfils.

4. Cap.

Om utmätning å skuldebref, klara förskrifningar, och goda mäns utslag.

1. §. För skuldebref bör gäldenär sökas, ther han bor, eller sig någon tid uppehåller; utan i the mål, therom i 4. §. sägs.

2. §. Kommer man til Konungens Besalningshafwande med flart och osördigt skuldebref, och är betalnings tiden redan ute; til äger han genast niuta utmätning. Melar skuldenär fin hand och förskrifning, och warder funnen med osanning; låte Konungens Besalningshafwande utmätning ske, och skjute brottet under Domaren.

Den räkning för borgade varor, som af gäldenär blifvit genom påskrift godländ, anses lika utmätningegild, som annat försaltet skuldebref. Lag samma ware, om något godkännande icke meddelas, menräkningen icke heller genom laga rättegång klandras inom 6 månader efter deraf bewisligten erhällen del.

K. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 2.
Jemför 9 kap. 11 §. 5. B.

3. §. Säger någor at han blifvit twungen, eller trugad, lockad, eller föreladd, at gifwa skuldebref ut, och hafwer han ther å talt, inom nästa sex wekor, hos Domaren, eller Konungens Besalningshafwande, binder och siäl och witne för sig; til förewises safen til Domaren. År thet skuldebref redan kommit i andra eller tridie hand, eller til flera, som hvor af annan thet på god tro inlöst, och sökes ther å utmätning; ware lag samma; och plichte then hos Domaren, som wäld eller swek brukadt, alt efter thy lag förmår.

4. §. År förskrifning ställd at betalas til innehafwaren; niute han full utmätning, som then i händer hafwer. Finnes förskrifning ställd å någon wiß man, och har gäldenär ther i gifvot lef, at låta then komma i annars hand; ware lag samma. I thessa fall må borgenär söka gäldenär, ehwär han finnes.

För förskrifningar, stälde till sedelhafwaren, eller ock till wiß man eller ordres, bör innehafwaren genast utan ringaste uppehåll niuta bättning å gäldenären.

K. Förordn. d. 19 Maj 1756.

Bysättningutslag, på grund af lövande skuldebref, må icke verkställas förr än åtta dagar efter den dag, då gäldenären bewisligten erhållit del af lagförläningen, hvilket i utslaget utlättas bör.

K. Förordn. d. 12 Mars 1830.

Den, som lagförses för löpande rewers, bör esörförsvadt med swart möta; försunmas det, blir i alla fall borgenären till sin rätt förhulpen genom genast aklumadt unntligt utslag, som inom tredje dagen derefter bor skrifstigen utgjivwas.

K. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 6. jemf. med K. Exp. Kap. d. 15 Maj 1821.

Löpande skuldsedlar så ej ställas på en betalningstid, som är utöver tolf månader från förstrifningens dag.

R. Förordn. d. 28 Juni 1798. §. 3.

Fordras icke betalning för löpande skuldsedlar, med vis betalningsdag, inom 6 månader derester, eller för en sådan sedel, utan någon utsatt förfallotid, inom 18 månader från utgivningsdagen, då har förstrifningen förlorat sin strängare exekutiva kraft i asseende på brytningen, men sedeln upphör dock icke att vara af löpande egenstap eller sådan att den är betalningsgilt, i hvars hand den må finnas.

R. Förordn. d. 31 Juli 1815.

Då fast och intednad pant blifvit i löpande skuldsedel förstriven, är utgivwaren från brytningen befrid; och annan rätt till betalning njutes ej då, än lag i thy fall stadgar.

R. Förordn. d. 22 Febr. 1770.

Ang. ränta å löpande skuldsedel; och hurn borgenär bör lagfökas, se författu. wid 9 kap. 8 §. och 10 kap. 9 §. H. B.

Om verkställighet af brytningssutslag emot löftesman för löpande skuldsedel, se

R. Förordn. d. 10 Juni 1841. §. 2. (wid slutet af 8 kap. d. B.)

5. §. Hafwer borgenär, utan sådant gäldeärens lös, öfverlätit hans förstrifning til någon annan; hafwe tå han ej annan rätt, än then, som förstrifningen lyder å.

6. §. Hafwer någor fått inwiśning å vis man, och får ej betalning af honom; niute utmätning hos then, som inwiśningen gaf, med ränta til sex för hindrade. Förebär thenne, at han, som inwiśningen fått, varit vällande, at betalningen i rättan tid ej fölgt; gänge ändå utmätningen för sig, och stände honom sedan fritt, at söka Domaren, och winna thet åter, om han gitter.

Inwiśningar eller asignerader, ställdes till enskilda personer, så ej vara tryckte eller graverade, wid bot af deras dubbla belöp och styrkighet att gälba deras innehåll. Handskriven inwiśningar, som är löpande, så ej utgiwas på mindre summa än 100 Rde bilo, wid bot af det asignerade belöpet och styrkighet att gälba innehålllet. (För itererade förbrytelser häremot är strafet betydligt stärkt.)

R. Förordn. d. 13 Juli 1818.

Handskriven inwiśning bör, om den skall anses såsom gällande, vara, i enlighet med hvad om skuldsedel sladgadt är, egenhändigt skriften och undertecknad af utgivwaren, eller bestyrkt af två på en gång närvärande wittnen, of hvilka det ena skall hafrva inwiśningen skrif-

wit. I asseende på betalningsansväret för sådan inwiśning, allt ester deß löpande eller icke löpande egenstap, är lag samma som för skuldsedel.

R. Kung. d. 20 Maj 1835.

7. §. Nu tilstår gäldenär gäld sin, men wil then qvitta met någen fördran hos borgenären: Finner Konungens Besefningshafwande samma fordring klar, ständig, och förfallen; tå må gäld emot gäld qvittas, så långt then räcker.

8. §. Misräkning är ingen betalning. Ehwär then finnes, bör then först rättas, och betalning sedan ther efter ske.

9. §. Hafwer man ej i skuldebref sitt vis dag til betalning nämnd; tå må borgenär söka sitt åter, när han wil, som i 9. Cap. 4. §. Handels Balken sägs. Doch hafwe Konungens Besefningshafwande macht, at dag til betalning förelägga, längre eller kortare efterthy han finner omständigheterna; som i 2. Cap. 4. §. thenna Balk sagdt är.

10. §. Nu är vis ort nämnd, ther betalning ske bör; rätte sig Konungens Besefningshafwande therefter. År ej vis ort nämnd; pröfwe tå han, hvor betalning, & gäldeärens kostnad, ske bör.

11. §. Ingen söke annars mans skuldfordran, utan ägaren honom sin rätt skrifeliga lemnadt, eller annorledes ther til los gifvit.

12. §. Hafwa två eller flere skrifvit skuldebref under, med förbindelse, at en för alla, och alle för en betala; tå äger borgenär för fulla gälde-utmätning så hos hvem han helst wil; och hafwe then sedan lika rätt emot the andra, för thet han öfver sin del betaldt. Hafwa the fig ej så forbundit, och äro the ej i bolag samman; tå utmätes hos hvarthera thes del efter hufwudtalet.

Jemjör 10 kap. 8—13 §§. H. B.

13. §. År i skuldebref vis och loslig ränta utfäst; hafwe then wid utmätning lika rätt med hufwudstolen. Om ränta, ther borgenärer twista om förträdet för hvarannan til gäldbunden egendom, sägs i 17. Cap. 15. §. Handels Balken.

14. §. Förlifning, som in för Domaren, eller ejest stor, äge samma rätt, som annor klar förstrifning.

15. §. Hafwer man å båda sidor skutit thet, som twist är om, under goda män, och utfåst sig, at nöjas åt theras slut; gänge då thet til utmätning.

5. Cap.

Huru utmätning skal ske.

1. §. Hafwer ej gäldenär gjordt sin borgenär rätt, inom then tid, som förelagd är; gänge då utmätning öfwer honom, alt som Konungens Besalningshafwandes utslag lyder. Nöser han bort, eller håller sig undan; ther må utmätning äntå ske. Skal wiß wahra utmåtas, och finnes then ej; då bör then med reda penningar, eller med guld, eller sifwer, gäldas. Säger han sig sådant ej äga; styrke thet, om borgenär få äfsar, med ed sin hos Konungens Besalningshafwande, eller hos Domaren i orten, om thet begwämligare ther ske kan. Sedan gänge lölören i mät, som här efter sägs.

2. §. Hwad gäldenär minst umbära kan, såsom thet han sin näring idkar med, skal fört utmåtas.

Wid indrihanda af innestående kronentsynder hos dem, som genom misvärt, olyckshändelser och andre eforutsedde vinder rålat i kändt armod, skola de persedlar, hvilka till nödigt lissupphälle, kläder och annan noga inskränkt begwämlighet undgångsligast fördras, ifrån utmätning undantagas och till deras berghing qvarlemmas.

R. Kung. d. 5 Dec. 1792.

Jemför aam. wid 7 kap. 2 §. d. B.

3. §. Ther lölören i mät gå, skola the wärderas, som the kunna saljas före. Nöjes ej gäldenär med thet wärde, eller wil borgenär ej godset ther före behålla; gänge thet til salu, under offenteligt utrop. Huru med löp pant försaras skal, sägs i 10. Cap. 2. §. Handels Balken.

4. §. Ej må något utrop ske, förr än wiß dag thertil nämnd, och almännelsiga fungord är; Ej må och något förtytras, androm til wiljes, och gäldenär til skada, eller då allehast få äro tillstådes; ty skola the yppersta wahrer så länge sparas, at mäste folket samladt är. Pröfwas någen skada timad vara, af hans egenhytto eller vällande, som öfwer utropen sätter är; fylle han skadan, och plichte som saken är til.

Auktion å utmått löp egendom må ej tidigare utsättas, än att en föndag, utom den då auktionen blifvit i lyckan fungord, desförinnan förflyta må.

R. Förordn. d. 18 Dec. 1823. mom. 3.

Auktion å landet, som hålls från och med den 15 Mars till och med den 15 Oktober, får icke förtäckas längre än till kl. 9 e. m. och under den öfriga delen af året, äsvenom alltid på de sönkedagar, som föregå helgedag, icke längre än till kl. 7, vid bot af 10 R:dr såväl för auktionsförrättaren som för den, hos hvilken auktionen hålls.

R. Kung. d. 5 Mars 1831.

Jemför R. Förordn. d. 21 Mars 1835. (wid 3 kap. 3 §. d. B.)

Se vidare 1 och 2 mom. af R. Förordn. d. 18 Dec. 1823. (wid nästföli. 5.)

Angående auktionsverket i Stockholm gälla flere särskilt utsärda författningsar.

5. §. Nu hafwer gäldenär hwarken penningar, eller löpörer, at gälda med; då skal fast gods i mät gå. Usämjer them ej, hvad fört mätas skal; gänge thet ther til, som i then ort ligger, ther han sökes, och läggas då samman, både hufwudstol och räntan, som ther å upplupen är, och niute borgenär införsl ther före, efterthy, som then behållna affomst af godset kan swara mot ser för hvarcundrade af hela fordringen. Wil borgenär sedan thermed lagfara; gänge therom, som i 9. Cap. Horda Balken om pant sladgadt är.

Borgenär, som hwarken hundar införsl i den fastighet, som utmåtas skal, eller will genom lagfart pantewis äganderätten dertill förvärwa, kan ej betagas att få egendomen essentligen förfäld.

R. Förordn. d. 28 Junii 1798. §. 10.

Krono- eller Bergsfogde eller den, som under deras answar werf, ställer utmätning af fastighet å landet, bör med hirräde af twenne nämndemän densamma wärdera, dervid ägaren är obetaget ej allenast att helse tillkalla andre gode män till förrättningens öfvervarande, utan of, om så åhundras, på egen kostnad sola wärdering af Domaren, hvilket i sådant fall bör genast hos utmåtningsmännen innan deras åresa, samt sist inom en månad derefter hos Domaren, tillkännagiswas, men om någotdera försummias, kommer wid den förrättade wärderingen att bero; åtgärdande det alltid utmåtningsförfonden att, när andre borgenärer vunnit intekning i egendomen, tidigt underrätta dem om försäljningen.

R. Förordn. d. 27 April 1810.

Ang. tiden, intom hvilken auktion å utmått fastighet bér fungörs, se

R. Förordn. d. 21 Mars 1835. (wid 3 kap. 3 §. denna B.)

Bjudes wld förra auktionen & den utmätta fastigheten wärderingssumman eller derutövver, warde egendomen förlåt; fier det ej, hålls ny auktion & vektor derefter, hvarom på stället genast, och i kyrkorna minst 14 dagar före auktionsdagen, fungöres. Wid andra auktionen ställ, med iakttagande att utrop ej må ske, då ollenast så äro tillstådes, fastigheten ovillkorligen saljas till den mestbindande, chwad hans bud är högre eller lagre, särvida ej gäldenären och samtliga fordringsägarne annuirlunda åsämjas. I asseende på tredje och följande auktioner ware lag samma. *K. Förordn. d. 18 Dec. 1823. mom. 1 och 2.*

Ang. besvär öfver utmätningssörträtning, se

K. Förordn. d. 21 Mars 1835. (wid 3 Cap. 3 §. d. b.)

6. §. År wiß pant i fast gods förstiften, och wil borgenär helre söka betalning i lössören, som snarast funna wändas i penningar; hafwe ther wåld til. Wil han hålla sig til panten, och ej afbida then tid, at panten försi lagfaras må; söke införsel theri, som förr är sagdt.

Jemför *K. Förordn. d. 28 Juni 1793. §. 10. (wid nötföreg. §.)*

7. §. Ther hus, tomt, jord, eller watnwerk utmättes; må ej hvarat ifrån annat så föndras och siljas, at thet, som öfver är, warde för ägaren onyttigt.

8. §. Nu hafwer then, som mättes hos, ej annat hus och hemvist at tilgå; tå må han å landet sitta i husen qvar tre månader, efter thet utmätning stedd är, och i staden til nästa fardag. År annar genom lego eller hyro theri kommen, gånge som i 16. Cap. Jordas Balken skils.

9. §. All utmätning bör ske utan förfång af then rätt, som annar til gäldenärs gods äger.

10. §. "Här gäldenär ej något at gälda med; tå må "han bysättas, ther borgenär thet äfsar: sedan pröfwe Dos- "maren, huru fattigdom hans tilkommen är, och gånge ther- "om, som i Handels Balken sagdt är."

Med upphäfwande af denna §, iakttages hvad städgadt blifvit genom

K. Förordn. d. 10 Juni 1821. (wid stuet af 8 Cap. d. b.)

11. §. År annat, som fulsgjöras bör; må Konungens Befalningshafwande, genom vite, eller hächte, hålla then ther til, som treskös, alt som faken är til.

6. Cap.

Huru fast gods wärderas skal.

1. §. Wil then, som införsel fält, eller panträtt i hus eller jord äger, ther med lagfara; tå skal wärdering ske, innan laga stånd ther å kommer, som i 9. Cap. Jordas Balken sägs; och bör å landet Häradshöfding med twanne goda män, och i staden, trenne af Rådstufsburättens Ledamöter then egendom wärdera.

Ang. wärdering af utmätt fastighet å landet, se

K. Förordn. d. 27 April 1810. (wid nötföreg. Cap. 5 §.)

Ang. wärdering af pantfatt jord, se

K. Förordn. d. 13 Juni 1800. (wid 9 Cap. 3 §. d. b.)

2. §. Wärderingsmän, som ej edsworne Domare äro, böra förut, i gäldenärens och borgenärens närvaro, ed gånga, at the skola thet gods så wärdera, som the, efter bästa för- stånd och samwete, pröfwa thet wärde vara.

3. §. Sedan alt noga wärderadt och upteknadt är, skola Wärderingsmän bref ther å gifwa.

4. §. Hvar som åt then wärderingen ej nöjes, skal inom en månad å landet, och åtta dagar i staden, söka hos Konungens Befalningshafwande ny wärdering; och näume han ther til andra förståndiga män. Tredie wärdering må inom lika tid, och på lika sätt sökas, och ej flera.

Se hänvisningarna wid 1 §. d. Cap.

5. §. Med wärdering å bruf, hamkar, hyttor, och thy- lika werk, gånge, som färstlita städgar ther om formål.

7. Cap.

Om thet, som wid utmätning undantagas bör.

1. §. Finnes i bo, ther utmätning ske skal, annars mans gods; thet må ej i mät gå, som i 11. Cap. Gistermåls Balken, och 17. Cap. Handels Balken sagdt är.

Ang. lössorens försäljning, hvilka så qvarblifwa i fälsjarens wård, se

K. Förordn. d. 9 Mai 1835. (wid 1 Cap. 1 §. d. b.)

2. §. Hafwer then, som för gäld sökes, ej annat at gälda med, än årlig lön, "eller wiß förluming;" gänge ej mer, än hälften ther af, hvarje åhr i betalning.

Har gäldenär någon förluming, gänge den, såsom alla hans öfiske tillgångar, till gäldeens betalning; men å sådane pensioner eller benäböningar, som är gisne med willkor att ei få för gäld tillgripas, äga borgenärerne ej anspråk göra. Konkurslagen d. 12 Mars 1830. §. 41.

Suspenderad embetsman, som åtnjuter endast halva lönen, måste till borgenärerna lemnna hälften deroi eller + af hela lönen.

R. Br. d. 10 Jan. 1739.

Officerare, som är kommanderade i fält, bera då åtnjuta sin till borgenärerna förut anslagne hälften lön. R. Förordn. d. 1 April 1742.

Enkas nädär går ej till betalning för boets gäld.

R. Försl. d. 31 Juli 1685.

Den begravningshjelpe, som är förunnad tjenstemans arwingar, tillgripes ej för sterhusets skuld.

R. Br. d. 25 Mai 1734.

All pensioner vid Amiralitets Krigmanshus-Kasan, Civilstatens och Arméns Pensions-Djurättningar ej kunna för skuld sequestras; skadgas i särskilt utfärdat reglementen.

3. §. Nu twistas om thet, som undantagas bör; förwise då Konungens Befalningshafwande safen til Domaren, ther skäl til jaf äro, och sätte imedertid thet gods i qvarstad. Samma lag ware, ther borgenärer söka företräde hvar för annan.

8. Cap.

Om qvarstad och bysättning.

1. §. Söker någor hos Konungens Befalningshafwande, at gäldenär må bysättas, eller gods hans i qvarstad tagas, förthy sahra är, at han wiker undan, eller slicker godset ur vägen. Pröfwar Konungens Befalningshafwande, at then sökande hafwer ther skäl til; förordne då, om han emot, eller utan borgen, then bysättning eller qvarstad ninta-må.

Huru denna § i afseende på bysättning blifvit ändrad, ses af

R. Förordn. d. 10 Juni 1841. (vid slutet af d. cap.)

Ang. siden för werkställighet af bysättningutslag på löpande skuldebref, se R. Förordn. d. 12 Mars 1830. (vid 4 cap. 4 §. d. b.)

I afseende på bysättande af rödgömmän, kanslibetjente, krigsfolk, m. fl. är förfärliga föreskrifter ifrådade.

2. §. Ej må then för gäld bysättas, eller qvarhållas, som gods i Niket äger, theraf han gälda och rätt giöra kan, eller gitter sätta pant eller borgen.

Om pant är föreskriven i löpande skuldebref, se

R. Försl. d. 22 Febr. 1770. (vid 4 cap. 4 §. b. b.)

3. §. Nu hafwer man fått bysättning å gäldenär, eller qvarstad å gods hans; ware då skyldig, at genast begjära Konungens Befalningshafwandes utslag, eller safen hos Domaren vid nästa Mättegångsdag angiswa, om then ej få klar är, at utmätning ther å följa kan; gör han thet ej, gänge then bysättning eller qvarstad åter.

Huru denna § i afseende på bysättning blifvit ändrad, ses af

R. Förordn. d. 10 Juni 1841. (vid slutet af d. cap.)

4. §. Thet, som i qvarstad fatt är, må mot pant eller full borgen lyftas; och then, som för flycht mistänkt är, lösgifwas, ther han borgen för sig ställer, at han ej skal rympna, eller hålla sig undan. Skaffar löftesman honom sedan ej fram; gänge therom, som i 10. Cap. Handels Balken sagdt är. Huru löftesmän godkännas syla, therom skils i Mättegångs Balken.

5. §. Ej må gäldbunden mans hustru bysättas; men väl enka, ther hon sief gälden gjordt hafwer.

6. §. Sättes ränta eller hyra i qvarstad; nämne då then sökande en eller flera, som then egendom vårda, och räntan eller hyran ther af upbära, och til safens utslag förvara. Säger then, som fört warden, at sylenan ej är säker nog; pröfwar thet Konungens Befalningshafwande. Känner han ej honom god; nämne then sökande en annan. Konungens Befalningshafwande äge och macht, at sätta fast och löst gods under förbud at säljas, eller slingras, om skäl ther til äro.

7. §. Warden någor, som annars mans gods inne hos sig hafwer, af Konungens Befalningshafwande förbuden, at gifwa thet ut, och gör ther emot; fyllle upp med sitt egit thet han utgaf, och böte tio daler.

8. §. Qwilken som egenwilligt rubbar thet gods, som Konungens Befalningshafwande lätit i qvarstad sätta, eller med Kronomärke teckna; böte syratijo daler: Difkar han ej böta;

plichte med flerton dagars fängelse vid vatten och bröd. Samma lag ware om then, som brukar Kronones märke, utan han hafwer ther los til.

9. §. Slagar gäldenär, at han utan stäl blysatt är, och pröfwar Domaren, at borgenär i osträngt mål thet begjärdt; böte han tingu daler, eller mer, som saken är til, och skadan åter. År gods i qvarstad tagit; folle allan skada.

10. §. Söker någor förbud å annan at resa ur staden, förr än han til Rätta svarat, eller fullmäktig för sig ställdt; thet må ej vägras, eller för blysättning räknas.

11. §. Nu wil någor resa från orten, som skyldig är för kost, hushyro, skepslego, eller annat slikt; hafwe borgenär vält at behålla gods hans til sin säkerhet. Rätter ej godset til, tå må Konungens Befalningshafwande förbinda honom, at resa från orten, innan han sin borgenär fernögdt hafwer, eller, ther sjäf i saken är, fullmäktig och borgen för sig ställdt; tyder han thet ej; gånge therom, som i 1. Cap. 9. §. sagdt är.

Huru denna § blifvit ändrad, ses af

K. Förordn. d. 10 Juni 1841. §. 5. (vid ändret af d. kap.)

12. §. Flyter gäst gods sitt bort, och betalar ej hushyro; i thy fall hafwe Konungens Befalningshafwande macht, at honom blysatta, til thes han rätt för sig gjordt.

Huru denna § blifvit ändrad, ses af

K. Förordn. d. 10 Juni 1841. (vid ändret af d. kap.)

13. §. Ej må then, som för gäld blysattes, i nesligit fängelse hållas. Wiser ej borgenär, at gäldenären mächtar sig sief fôda; gifwe honom tå "fyra öre" om dagen. Sker thet ej, sedan borgenär therom tillsgad är; gifwe Konungens Befalningshafwande honom lös.

Borgenär skall (utan ersättning dersör, eul. K. Förordn. d. 12 Mars 1830) till blysatt gäldenärs underhåll, om denne ej kan sig sief fôda, förtjuta hvad af kronan åt sanger i allmänhet bestås (se K. Br. d. 6 April 1813, vid 1. Kap. 3. §. 8. v.) med förhöjning af häftien derutvär.

K. Kung. d. 7 Mars 1835.

14. §. Nu beder borgenär, at efter gäldenär lysas må, förthy, at han ej igensfinnas kan; låte tå Konungens Befalningshafwande

ningshafwande söka honom, ther han hemvisst, tienst, näring, eller kost hafwer; finnes han ther ej, eller kan man på thet, eller annat sätt, ej få funskap hvor han wissas, och synes hans förmögenhet ej swara mot gäld hans; hafwe tå Konungens Befalningshafwande macht at låta efter honom lyxa.

Med ändring af hvad i 8 kap. 1, 3, 11 och 12 §§ II. B. är stadgadt, rörande blysättning eller förbud för gäldenär att resa ur stadt, der han wissas, ej med upphållande af 10 § i 5 kap. samma B. samt 50 § i Konkurslagen den 12 Mars 1830, är sålunda förordnadt:

§ 1. För fordran, som genom utslag är fastställt, njute borgenär, der han det äckar, blysättning å gäldenär, efter thy derom i hvarje fall är stadgadt.

§ 2. Emot löstesman, som åtagit sig annans gäld, efter löpande förstyrning eller invisaing, såsom sin egen, må ej för samma skuld blysättningutslag verkstallas förr, än åtta dagar efter den dag, då han bevisligen erhållit del af lagföreningen, ändå att wiss förfallotid i förfriningen eller invisaingen utsatt warit.

§ 3. Gäldenär, hvars egendom blifvit till borgenärer i konkurs asträdd, må ej blysattas för gäld, som han före konkursens början gjort, utan i det fall, som i 49 § af Konkurslagen den 12 Mars 1830 sägs. År gäldenär vid början af konkurs i blysättningshalte, warde, sedan han beuppteckningen besvirrit, derutur lösgifven.

§ 4. För fordran, som i gäldenärs konkurs bevakad blifvit, eller för hvilken han en gång warit blysatt, må ej blysättning kunna honom sedan åläggas, der borgenär ej wissar skälig anledning att gäldenär undandöljer tillgång, som efter konkursen eller blysättningen honom tillfallit och till gäldös betalning gå bör, samt gäldenären i thy fall ej gitter hos Konungens Befalningshafwande eller inför Domstol med ed skylla att han sådan tillgång ej äger.

§ 5. Nu söker borgenär förbud å gäldenär att resa ur stadt eller från den ort, der han wissas, innan han å borgenärs lagförläning svarat eller rätt för sig gjort: är anledning att befjara det gäldenär wiser undan, eller pröfwar Konungens Befalningshafwande nödig att han muntligen höras ställ; då må slikt förbud ej vägras. Reser gäldenär ändock bort, warde återhemtad och, der borgenär det äckar, blysatt.

§ 6. Blysatt gäldenär förblisve i häfte intill des han rätt för sig gjort, der han ej i osvan stadgad ordning, eller efter borgenärens medgivande, warde förr lösgifven. Försummar borgenär att förfjuta hvad, jemlukt K. Kung. d. 7 Mars 1835, (vid 13 § i osvan. Kap.) till gäldenärs förrödenhet bör bestås, ställ den sednare genast lösgifwas.

K. Förordn. d. 10 Juni 1841.

D. Cap.

Huru ändring i Konungens Besalningshafwandes utslag sökas må.

1. §. Nöjas parterne ej åt Konungens Besalningshafwandes utslag, och hafwa the warit tillsjädes, då thet gaf; hafwe tid åt söka ändring i Hofrätten, innan flockan tolf å trettonde dagen, then oräknad, då utslaget föll. War then, som utmätning sökte, then tid ej när, och hafwer thet utslag fallit honom emot; hafwe lika tid ifrån then dag, han thet hos Konungens Besalningshafwande anammade: hafwer han wunnit, tillsjälle genom treänne goda män sin wederpart, om then ej tillsjädes war när utslaget föll, en affrift theraf, och niute han ifrån then dag, så lång tid, som sagdt är, at sig i Hofrätten beswära. Hfwer Konungens Besalningshafwandes utslag i Stockholm, antingen thet skrifstliga, eller munstliga, gifvit är, böra besvären insläggas, innan flockan tolf å then semitonde dagen, then oräknad, då utslaget föll, chwad parterne när warit, eller ej. Faller dagen in å Söndag eller Helgedag; gånge thermed, som i Rättegångs Balken sägs. Går saken ej öfwer tryhundrade daler, eller thes wärde; niute then fordrande utmätning å Konungens Besalningshafwandes utslag, änta at ändring theri sökt är, och lyste thet som utmätit är, emot full borgen.

Gånewänorne i Westerbotten och Väppmarken tillåtas att, i Svea Hof-Matt, inom 45 dagar fullsöja beswar öfwer Konungens Besalningshafwandes utslag.

K. Res. på Almog. Besv. d. 22 Mars 1770. §. 19.

Deres galdenär utan invändning hos Konungens Besalningshafwande erkänt sluden; må den sökande, chwad förklaranden will anföra beswar eller icke, genast erhålla utmätningsträtt och mot borgen det utinatta godset lysta.

K. Gördn. d. 18 Dec. 1823.

Jemför 3 kap. 4 och 5 §§. d. B.

2. §. Nu äro besvären i rättan tid i Hofrätten ingifne: finner Hofrätten, at then flagande ej stäl ther til hafwer; gifwe då genast sitt utslag theröfwer. Pröfvar Hofrätten besvären vara sådana, at then andre parten förut-

höras bör; då skal wiß dag wid wie honom föreläggas, at sig förklara. Missver han med sitt svar ute; lägge Hofrätten ny dag före, och fungöre, at han ej vidare hörd warde, om han then försitter. Kommer han änta ej med svar; gifwe then sökande affrift in af thes beswär, och warde saken ther på företagen, och efter thes bestaffenhet afgjord.

Då beswar hviver Konungens Besalningshafwandes utslag i utsökningsmål till Hof-Matten inkommit och de pröfwas vara sådana att den andre parten höras bör, föreläges denne part wiß dag till förklaring, jemte förståndigande att han ej vidare hörd warde, om han sit id förestare; och ställ sökanden, wid talans förlust, de sälunda utslälle besvären genast uttaga och sin wederpart tillsjälle samt beviset deröfwer, inom den tid Hof-Matten förelägger, ingifwa. Kommer ej svaranden med sin förklaring, ingifwe sökanden affleist af besvären med bisigade handlingar; och saken warde derpå efter deß bestaffenhet afgjord.

K. Gördn. d. 28 Junii 1798. §. 6.

I mål, som ej angå slufordringar, kommer det i svaratslände § af allmänta lagen städgade kommunikationsätt att iakttagas.

K. Dr. d. 23 Jan. 1799.

3. §. Finner Hofrätten nödigt, at ek införra Konungens Besalningshafwandes förklaring; lägge Hofrätten honom thertil wiß dag före.

4. §. Beswärar sig någor, utan stäl, öfwer Konungens Besalningshafwandes utslag; böte för ohemul flagan tiio daler, eller mera, efter omständigheterna, Hofrättens ensak, och gälde sin wederpart skada och kostnad, som Hofrätten skäligt pröfwar. Missstrimar någor i sina skrifter Konungens Besalningshafwande; böte therfore särskilt, så mydet, eller mera, som sagdt är; giöre dock offentlig afbön, om förgripelsen thet förtienar; går then å Konungens Besalningshafwandes heder och ära; låte Hofrätten then brottsliga ther anlagas, och warde han dömd, som Lag säger.

5. §. Mu kan så hända, at Konungens Besalningshafwande uppfatliga, af hat och afwund, eller för egen winning, eller androu til wiljes, hafwer gjordt then flagande örätt; warde för brott sitt lagliga dömd, som i Rättegångs Balken om Domare sägs, och fylle upp allan skada.

6. §. Menar någor, at honom wid utmätningen för när skedt af the Betiente, som stå under Konungens Besal-

ningshafwandes lydno; besvär sig theröfwer hos honom, och han rätte, hvad af them felat är. Sammaledes gånge med besvär öfwer then utmätning, som Underrätterna genom särskilda stadgar tillåten är.

10. Cap.

Gurn then plichta skal, som i twistemål ej mächtar betala thet wite, eller the böter, som honom ålagda äro.

1. §. Fällses någor til böter, för ohemul flagan öfwer Domare, eller Konungens Besalningshafwande; eller för otensligit tal och strifwande; eller är han til witesbrott förfallen, och orkar ej betala; plichte med fängelse, och sware fängelse på åtta dagar emot tio daler; fjorton dagar emot tiugu daler; tre wekor emot fyrtiio eller femtiio daler; och en månads fängelse mot hundrade daler, til hundrade femtiio, och så widare; doch må ej någor i thessa mål hållas längre i hächte, än två månader. Hafwer then brottslige ej något at uppehålla sig med; niute underhåll, som annar fånge.

Dese böter förvandlas till fängelse sålunda:

En till och med	3 daler swara mot	3 dagar,
från	3 — — —	5 daler
—	5 — — —	8 daler
—	8 till	20 daler
från och med	20 —	40 daler
— — —	40 —	100 daler
— — —	100 —	200 daler
— — —	200 —	300 daler
— — —	300 —	400 daler
— — —	400 —	500 daler
— — —	500 daler och derutöfwer	2 månader.

Om någon af löst folk warde fäld till ofwanupptagne böter, och tillgång till deras gäldande ej finnes, fäll den, som dertill är huzad, äga frihet att utbetalा böterna och sedan låta den bortfallde arbeta hos sig, tills den utbetalde summan blifvit gulden, hvarvid; när den, som böterne försjutit, förser den fälfälde med söda, arbetslön eller dagspenningen beräknas till en tredjedel af ett drängedagsverke efter markegång.

R. Görlt. d. 23 Mars 1807. punkt. 8.

Ang. förvandling af witesböter, när den, som dertill är fäld, tillika är safer till annat brott, se 11:te punkt. af nybörande Förf. (vid slutet af 5 kap. S. B.)

2. §. Alla the böter, som Konungens Besalningshafwande, efter thenna Balk, äger macht, at fälla någon til, ware "thes ensaf", utan i the mål, theri annorledes förordnadt är.

Att de böter, som enligt denna Balk adömmas, numera iste äro Konungens Besalningshafwandes ensaf, utan tillfalla Konungen, ses af R. Förordn. d. 20 Jan. 1779. (vid 32 kap. 2 §. R. B.)

Rättegångs Balk.

1. Cap.

Om almänna Rätter och Domstolar i gemen.

1. §. Förste domstol å landet är Häradsrätt. Ther dömer Häradsböfding, med tolf bönder, som i Häradet bo, och ther till walde äro. The tolf kallas Härads Nämnd.

Denna § har sitt fölande tillägg:

Då ledigt rum i nämnden fällas stall, warde i den eller de socknar, för hvilka ledigheten inträffat, val hället af de derstädes bosatte bönder, å dertill fjorton dagar förrut utslyst sockenstämma. Ej må annan dertill väljas än den, som är välfrägdad och tinguem är gammal; och den, som de fesse rösterna erhållit, ware såsom nämndeman ansedd. Wid valer äge hvor bonde lika röst, chwad han större eller mindre hemman hafwer. Uppflär fråga om den waldes behörighet eller om valset rätteligen skett, gifte Härads-Rätten utslag deröfwer, och gänge det utslag i verkställighet, ända att stallen i högre Rätt föres. Den, som kallad warde all i Rätten sitta, på sätt nu sagot är, ware pligtig att minst två år den tjens förrätta, der han ej från orten flyttar eller ejest gitte wiha sådane hinder, att Rätten pröfvar ståligt honom desförinnan entlediga. Ej stall dock den, som öfwer sextio år gammal är, emot sin wiha till nämndemän väljas; ej eller ware någon, som ur